

Zakres tematyczny
kursu doskonalenia zawodowego dla urzędników stanu cywilnego

I. REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

1. Organizacja urzędów stanu cywilnego

Urząd stanu cywilnego w strukturze samorządu gminnego. Status, pozycja, uprawnienia i sytuacja prawna kierownika USC. Właściwość miejscowa urzędów stanu cywilnego. Współdziałanie z innymi USC, sądami powszechnymi oraz organami administracji publicznej.

2. Rejestracja stanu cywilnego

Rodzaje ksiąg i rejestrów. Sporządzanie i teść aktów urodzeń, małżeństw i zgonów. Wzmianki dodatkowe na akcie. Przypiski przy akcie. Udział tłumacza przysięgłego lub biegłego przy sporządzaniu aktów.

3. Zasady kompletowania akt zbiorowych

Dokumenty przyjmowane przy sporządzeniu aktów. Reguły segregacji dokumentów do przechowywania. Wyroki, postanowienia i orzeczenia sądowe. Decyzje administracyjne. Protokoły i oświadczenia. Sposoby przechowywania.

4. Zmiany w aktach stanu cywilnego

Prostowanie, uzupełnianie i ustalenie treści aktów stanu cywilnego. Wymagania proceduralne. Unieważnienie wzmianki dodatkowej.

5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego

Rodzaje wydawanych dokumentów. Osoby uprawnione do otrzymania odpisów. Odpisy zupełne i skrócone. Zaświadczenia o stanie cywilnym. Zaświadczenia o wpisach lub ich braku w aktach stanu cywilnego. Udostępnianie dokumentów archiwalnych.

6. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego

Transkrypcja zagranicznych dokumentów USC do Rejestru Stanu Cywilnego. Ocena mocy dowodowej dokumentu. Odmowa transkrypcji. Odtwarzanie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Wpisywanie wzmianek dodatkowych na podstawie orzeczeń zagranicznych sądów oraz rozstrzygnięć innych organów państw obcych. Przesłanki odmowy wpisania wzmianki.

7. Zadania kierownika USC w zakresie aktualizacji rejestrów państwowych.

Wypełnianie zadań wynikających z ustawy o ewidencji ludności i ustawy o dowodach osobistych. Aktualizacja w rejestrze PESEL w zakresie zmian dokonywanych w rejestrach stanu cywilnego.

II. PRAWO RODZINNE

1. Zawarcie małżeństwa

Przesłanki warunkujące zawarcie małżeństwa. Przeszkody usuwalne i nie usuwalne. Prawa i obowiązki małżonków. Nazwiska małżonków i ich dzieci. Forma zawarcia małżeństwa cywilnego i wyznaniowego. Zawarcie małżeństwa przez pełnomocnika. Zawarcie małżeństwa przed konsulem.

2. Ustanie małżeństwa i separacja

Rozwiązanie małżeństwa przez rozwód i jego skutki. Separacja i jego skutki. Unieważnienie małżeństwa. Nazwiska byłych małżonków po rozwodzie lub unieważnieniu małżeństwa.

3. Pochodzenie dziecka

Sposoby ustalenia pochodzenia dziecka. Dochodzenie ojcostwa i macierzyństwa. Zaprzeczenie ojcostwa i jego skutki. Warunki i forma uznania ojcostwa. Uznanie ojcostwa przez osobę o ograniczonej zdolności do czynności prawnej. Skutki uznania. Nazwisko dziecka uznanego. Unieważnienie uznania i jego skutki. Sądowe ustalenie ojcostwa i jego wpływ na nazwisko dziecka.

4. Przysposobienie

Cel i funkcje przysposobienia. Przysposobienie pełne i niepełne. Przysposobienie anonimowe (blankietowe). Skutki przysposobienia. Rozwiązanie przysposobienia i jego skutki.

5. Nadanie dziecku nazwiska męża matki

Przesłanki prawne umożliwiające nadanie nazwiska. Nadawanie kolejnego nazwiska temu samemu dziecku. Skutki prawne nadania nazwiska.

III. ELEKTRONICZNA REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

Rejestracja stanu cywilnego za pomocą aplikacji ŹRÓDŁO. Uprawnienia dostępu oraz ich zakres. Ergonomia pracy w module BUSC. Elektroniczne zgłaszanie oraz rejestracja urodzeń i zgonów (EKU, EKZ). Korzystanie z dostępu do Systemu Rejestrów Państwowych. Migracja aktów do rejestru stanu cywilnego. Dokumenty elektroniczne, podpis elektroniczny, pieczęć elektroniczna – ich rola i zastosowanie. Wydawanie dokumentów elektronicznych.

IV. PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

Wiadomości ogólne. Normy kolizyjne w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Formy czynności prawnych. Zawarcie małżeństwa, urodzenie dziecka i uznanie dziecka za granicą. Nazwiska małżonków i dzieci przyjęte w oparciu o prawo obce.

V. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE KIEROWNIKA USC

1. Podstawowe wiadomości z prawa cywilnego (w odniesieniu do zagadnień związanych z rejestracją stanu cywilnego)

Pojęcie osoby fizycznej i osoby prawnej. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnej. Opieka i kuratela. Ubezważnowolnienie. Przedstawicielstwo. Czynności prawne i ich formy. Wady oświadczenia woli.

2. Wydawanie decyzji administracyjnych i postanowień

Ogólne wiadomości o przepisach postępowania administracyjnego. Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu decyzyjnym kierownika USC. Decyzja i jej składniki. Decyzje na wniosek strony i z urzędu. Dowody w postępowaniu decyzyjnym. Terminy. Odwołania. Uchylenie i stwierdzenie nieważności decyzji. Postanowienia.

3. Postępowanie kierownika USC w zakresie zmiany imienia i nazwiska

Ocena zasadności powodów zmiany imienia i nazwiska. Wydanie decyzji pozytywnej. Odmowa zmiany imienia i nazwiska.

4. Problematyka obywatelstwa polskiego

Wiadomości ogólne o obywatelstwie. Stwierdzenie obywatelstwa. Stosowanie ustawy o obywatelstwie w praktyce działania USC. Zagadnienia podwójnego obywatelstwa. Wybór obywatelstwa dla dziecka z małżeństwa obywatela polskiego i obcokrajowca.

5. Zaświadczenia o możliwości zawarcia małżeństwa

Wydawanie zaświadczeń obywatelom polskim. Zaświadczenia od obywateli państw obcych przy zawarciu małżeństwa w Polsce. Zwolnienie z obowiązku złożenia dokumentów. Wydawanie zaświadczeń bezpaństwowcom.

VII. ORGANIZACJA I PROWADZENIE UROCZYŚCÍ W USC

Czynności przygotowawcze. Celebrowanie ceremonii zawarcia małżeństwa. Scenariusze. Podstawowe zasady gestu i ruchu scenicznego. Organizacja uroczystości jubileuszy pożycia małżeńskiego.